

מסכת סנהדרין

פרק ד משנה ה

כיצד מאיימין את העדים על עדי נפשות, קייו מכךין אותו ומאיימין עליוון. שמא תאמרו מאמד, וממשמעה, עד מפני עד ומפני אדם גאנז שמענו, או שמא אי אתם יודעין שטופנו לבדוק אותם בדרישה ובחקירה. והוא יודעין שלא כדיני ממונות דיני נפשות. כדיני ממונות, אדם נותן ממון ומתכפר לו. כדיני נפשות, דמו ולدم זרעוותיו תלויין בו עד סוף העולם, שכנו מצינו בדין שערג את אחיו, שגאמר (בראשית ד) דמי אחיך צעקים, איינו אומר דם אחיך אלא דמי אחיך, דמו ולדם זרעוותיו. כבר אחר, דמי אחיך, שהיה דמו משלה על העצים ועל האבנים. לפיכך נברא אדם יחידי, לבודה, שככל המאבד נפש אחת מישראל, מעלה עליו הכתוב כאלו אבד עולם מלא. וכל המקדים נפש אחת מישראל, מעלה עליו הכתוב כאלו היה עולם מלא. ומפני שלום הבריות, שלא אמר אדם להברר

אָבָא גָדוֹל מֵאָבִיה. וְשֶׁל־א יְהוּ מִגַּנִּין אֹמֶרים, הַרְבָּה רְשִׁיוֹת בְּשָׂמִים. וַלְּהִגִּיד גָּדְלָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאָדָם טוֹבָע כִּפּוֹה מִטְּבֻעָות בְּחُותָם אָחָד וְכֹלֶן דָּמוֹין זֶה לְזֶה, וְמֶלֶךְ מַלְכִי הַמֶּלֶכים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא טָבָע כָּל אָדָם בְּחُותָמוֹ שֶׁל אָדָם הַרְאָשָׁׂון וְאֵין אָחָד מִהוּ דָּמוֹה לְחֶבְרוֹן. לְפִיכָּה כָּל אָחָד וְאָחָד חַיָּב לוֹמֵר, בְּשָׁבֵילִי נִבְרָא קָעוֹלָם. וְשֶׁמֶא תֹּאמְרוּ מָה לְנוּ וְלֹאֶרֶת הַזֹּאת, וְהַלְאָכְרָבָר נִאָמֵר (וַיִּקְרָא ה) וְהִיא עַד אָז רָאָה אוֹ יָדָע אָם לֹא יָגִיד וְגוֹ'. וְשֶׁמֶא תֹּאמְרוּ מָה לְנוּ לְחוֹב בְּדָמוֹ שֶׁל זֶה, וְהַלְאָכְרָבָר נִאָמֵר (מִשְׁלֵי יא) וּבְאָבֵד רְשָׁעִים רְגָנָה: